

kwijt

Leen Verheyen en Nele Van den Broeck

1. _____

M: op een dag wou ik iets zeggen

J: tegen mij

M: tegen een jongen

J: ik was de jongen

M: hij was de jongen
ik was het meisje

J: zij wou iets zeggen

M: tegen hem

J: tegen mij

M: het ging niet

J: ze wou iets zeggen
het ging niet

M: ik deed mijn mond open
om iets te zeggen
tegen een jongen

J: een mooie jongen

M: ik probeerde iets te zeggen
het ging niet

J: wat wou je zeggen

M: dat kan ik niet zeggen

J: waarom niet

M: omdat dat niet gaat
zoals toen
het lukte niet

J: nee

M: mijn mond ging open
mijn mond ging dicht
zonder klank
niemand verstond
wat ik zei

J: ik ook niet
ik verstond niet wat ze zei

M: we stonden daar

J: zij zei niets

M: hij ook niet

J: het was een hele tijd stil

M: wat vervelend was

lange erg vervelende stilte met dansante pogingen tot conversatie.

M: héél vervelend

nog een stukje lange erg vervelende stilte met dansante pogingen tot conversatie.

J: toen besloot ik iets te zeggen
mijn mond ging open
mijn mond ging dicht

nog een stukje lange erg vervelende stilte met dansante pogingen tot conversatie.

J: de woorden kwamen niet

M: we stonden daar

J: zonder woorden

M: ze waren weg
gewoon verdwenen
kwijt

J: we wilden ze gaan zoeken
de woorden
aan iedereen vragen
of ze hen gezien hadden

M: maar vragen lukte niet
want spreken kon niet meer

J: en ook in de rest van het dorp
bleek het niet meer te lukken
niemand had nog woorden
een bankovervaller stond in de bank
geweer in de aanslag
en de mond vol tanden
wou handen omhoog roepen
maar dat lukte niet

M: twee mensen stonden ruzie te maken
en hielden daar plots mee op
omdat ze geen enkel scheldwoord meer konden verzinnen

J: het dorpskoor kon zich van geen enkel lied
de tekst herinneren

M: maar het ergst van al
was dat ik daar stond
niets meer kon zeggen
de woorden niet vond
en het liefst van al
door de grond was gezakt
of onzichtbaar was geworden
omdat het echt een heel vervelende situatie was
en ik voelde dat ik rood werd

J: een klein beetje maar

M: en om de aandacht af te leiden
van ik die daar stond

J: en ik die daar ook stond
die ook niets meer kon zeggen
zelfs het meisje niet kon troosten
hoewel ik dat wel had willen doen

M: gingen we de woorden zoeken
maar we vonden niets

2. _____

M: sommige mensen dachten
dat de woorden vastzaten
in onze keel
dat de woorden er nog waren
maar dat ze onze kelen niet meer uitraakten
we gingen naar de dokter
we deden onze monden open
en werden door de dokter onderzocht

dokter (jongen) kijkt op een nogal vreemde manier in de keel van patiënt (meisje)

J: nee sorry
beste mevrouw
mijn excuses
het spijt me echt heel erg
maar in uw keel
beste mevrouw
het spijt me echt heel erg
zitten
sorry
beste mevrouw
helaas geen woorden

M: oei
nee
dat klopt niet

J: hoezo
dat klopt niet

M: als alle woorden weg zijn

J: ja

M: en niemand nog woorden kon zeggen

J: ja

M: hoe kan die dokter dat dan zeggen

J: ah

M: ja

J: dus niemand had nog woorden

M: niemand

J: ook de dokter niet
die veel gestudeerd heeft

M: ook de dokter niet
die veel gestudeerd heeft.
ook de dokter was zijn woorden kwijt
hij zei niets
en keek
woorden vond hij niet
ze waren weg

J: ik snap het

M: dus

J: opnieuw

opnieuw scène met de dokter, maar dan zonder woorden

J: er zaten geen woorden meer in onze keel
sommige mensen dachten
dat de woorden misschien dieper zaten
dat ze in plaats van uit onze monden te klimmen
gestruikeld en gevallen waren
en zo in onze buiken terecht gekomen waren

M: letters in de buik

J: ja
dat de woorden in onze buiken lagen
en er niet meer uittraakten

M: en voel je die dan

J: wat?

M: die letters in je buik

J: ik weet niet
voel jij letters in je buik

M: voel *jij* letters in je buik

J: misschien

M: dan ik ook misschien

J: we gingen naar een andere dokter
een dokter die nòg meer gestudeerd had
dan de eerste

M: maar die ook niets meer kon zeggen

J: we toonden de dokter onze buiken

M: *(trekt chirurgenuitfit aan)*
de dokter moest die buiken opensnijden

J: wat

M: ja
hij moest kunnen zien
of er woorden in onze buiken zaten

J: ja
maar

M: maar wat

J: euh
maar
hij kon toch gewoon horen
of die woorden in onze buik zaten

M: horen

J: ja

M: *(teleurgesteld)*
oké
de dokter legde zijn oor tegen onze buiken
en probeerde woorden te horen

meisje luistert naar de buik van de jongen

M: hij hoorde er geen

J: in onze knieën misschien

meisje luistert naar de knie van de jongen

M: nee

J: duimen?

meisje luistert naar de duim van de jongen

M: nee

J: kleine tenen?

meisje luistert naar de kleine teen van de jongen

M: nee

J: niks

M: nergens

J: kwijt

3. _____

M: sommig mensen dachten
misschien vinden we woorden terug in boeken
als we ergens woorden kunnen vinden
moet het in de boeken zijn

J: we zochten eerst boeken
daarna zochten we woorden
in die boeken

M: en

J: nee
niets
net zoals onze monden
waren ook de boeken leeg
dikke boeken
dunne boeken
allemaal witte bladzijden
omdat de woorden
uit de boeken gevallen waren

M: misschien waren ze kapot
stukgevallen op de grond
boenk krak
in stukjes op de grond

J: we bleven zoeken

M: we vonden geen woorden

J: nee

M: niks

J: nergens

M: toen werd het lange tijd heel erg stil
wij stonden daar
de jongen en ik
ik probeerde iets te zeggen

J: ze zei alleen maar niets
mond open
mond dicht
zonder klank

korte stilte, spreken zonder klank

M: ik voelde dat er

in mijn ooghoek
een traan ging zitten
omdat ik de woorden niet had
om de jongen te zeggen
dat ik
dat ik
die woorden vond ik dus niet meer

stilte. jongen probeert onhandig het meisje te troosten. na even herpakt ze zich.

M: wat wij niet wisten
was dat de woorden
op verschillende plaatsen
gevallen waren

J: er lagen woorden op de grond
in de zetel

M: in onze kleren

J: op de kast
in de broodrooster
de oven
de microgolf
er lagen woorden achter de tv
op het tapijt
op de vensterbank
in de vogelkooi
tussen de aardappelen
op de trap
onder het strijkijzer
in een plastic zak
in de koelkast
in bed
in de douche
de wc
tussen de planten
tussen het bestek
in het eten
in de koffie

meisje probeert de hele tijd tussen te komen, wat niet lukt, tot uiteindelijk:

M: maar dat wisten wij nog niet

maar de jongen gaat gewoon door

J: in de stofzuiger
in de wasmachine
in de vuilbak
in de theepot
onder onze schoenen

tussen het fruit
in de winkels
aan de gordijnen
op de zolder
in de auto
aan de waslijn

M: enzovoort
enzovoort
enzovoort

meisje wordt het een beetje beu. als jongen na haar duidelijke hints opnieuw doorgaat met opsommen, gaat ze weg

J: in de broodzak
in onze boekentassen
in de kachel
de tuin
aan de bomen
op het voetpad
op de trap
in de kelder
maar dat wisten wij niet
dat de woorden daar verstopt zaten
wij hadden ze nog niet gevonden
dus moesten we ze zoeken

4. _____

meisje komt opnieuw op en roept door een megafoon

M: aandacht
aandacht
attentie
aandacht
aandacht
er werd een woord gevonden

J: een woord

M: ja

J: waar

M: hier
gewoon op de grond

J: op de grond

M: ja

J: een woord

M: ja

J: welk woord

M: strijkplank

J: strijkplank

M: strijkplank

J: strijkplank

M: ga je mij blijven herhalen
strijkplank dus

J: strijkplank dus

pauze waarin de jongen opmerkt dat hij weer aan het herhalen is

J: sorry

M: het woord strijkplank
was het enige woord
dat we terugvonden
en dus het enige woord
dat we konden zeggen

J: vanaf dan vertelden we elkaar alles
door alleen het woord strijkplank te gebruiken
op verschillende manieren

M: daar stonden we dan

J: de jongen
en het meisje

M: ik wilde hem iets vertellen
de jongen
iets wat ik hem al lang wilde zeggen
mijn mond ging open
mijn mond ging dicht
strijkplank

J: strijkplank

M: strijkplank strijkplank strijkplank

J: strijkplank

M: strijkplank strijkplank strijkplank strijkplank strijkplank

J: strijkplank strijkplank strijkplank

M: toch had ik het gevoel
dat ik niet kon zeggen
wat ik eigenlijk wou vertellen
dus besloot ik nog wat te wachten
tot er nieuwe woorden gevonden zouden worden

J: in de rest van het dorp
deed iedereen zijn best
om het woord strijkplank
op zoveel mogelijk manieren te gebruiken

M: het dorpskoor paste hun repertoire aan
ze zongen nog steeds dezelfde liedjes
alleen veranderden ze de tekst een beetje

demonstratie: het koor zingt "strijkplank strijkplank strijkplank"

J: een bankovervaller wou "handen omhoog" roepen
maar kwam niet verder dan

M: *(terwijl ze de jongen onder schot houdt)*
strijkplank

J: in de winkel deden mensen boodschappen
door aan te wijzen wat ze wilden hebben

als ze er veel van wilden
zeiden ze

M: *(luid)*
strijkplank

J: wilden ze een beetje minder
fluisterden ze

M: *(zacht)*
strijkplank
(gewoon)
als er ruzie gemaakt werd
was strijkplank een heel gemeen scheldwoord

J: als mensen “ja” wilden zeggen
deden ze het volgende

M: *(knikt)*
strijkplank

J: als ze “nee” wilden zeggen
werd dat

M: *(schudt nee)*
strijkplank

J: “ik weet het niet”
werd dan

meisje kijkt jongen niet-begrijpend aan

J: “ik weet het niet”
werd dan

meisje kijkt jongen nog steeds niet-begrijpend aan

J: sommigen losten het probleem op
door bij “ik weet het niet”
het hoofd schuin te houden
en daarbij strijkplank te zeggen
zo

jongen demonstreert

M: maar niet iedereen nam dat over
de meeste mensen besloten
om “ik weet het niet”
vanaf dan niet meer te gebruiken

5. _____

J: gelukkig vonden we na een tijd
ook andere woorden terug
het woord "ja" bijvoorbeeld
het woord "ja" werd gevonden
in de broodrooster van de buurvrouw
toen ze toast wou maken

M: mag ik eens kijken

jongen toont het woord ja. Het is een beetje aangebrand.

M: *(vol bewondering)* ja

J: ja was een beetje aangebrand
de buurvrouw had het woord te laat gezien
en had het per ongeluk geroosterd

M: maar dat was niet zo erg

J: want vanaf dan hadden we twee woorden
strijkplank en ja

M: pas veel later
vonden we het woord "nee" terug
nog later het woord "misschien"

J: in tussentijd
gebruikten we het woord "ja"
ook als we nee bedoelden

M: wat behoorlijk verwarrend was

J: ja

M: het koor in het dorp
paste hun liedjes opnieuw aan
waardoor de tekst een beetje minder
eentonig werd

demonstratie: het koor zingt "ja ja strijkplank ja ja strijkplank"

M: maar echt veel beter werd de tekst niet

J: de bankovervaller riep vanaf dan

M: ja strijkplank

J: als er ruzie gemaakt werd
riepen ze hetzelfde
maar anders

demonstratie: een ruzie waarbij heel verontwaardigd gereageerd wordt op het gebruik van de woorden "ja" en strijkplank"

M: in de winkel
gebruikten we alleen nog het woord "ja"

J: tenzij iemand echt een strijkplank wou kopen natuurlijk

M: zo ging het voor lange tijd
nog steeds kon ik niet zeggen
wat ik probeerde te vertellen
ik ging zelf op zoek
vond af en toe een woord
in de vuilbak
of in mijn brooddoos
maar nooit een woord dat ik kon gebruiken
om de jongen te vertellen
dat ik
dat hij
dat wij
maar ik kon het niet vertellen
want ik vond de woorden niet

6. _____

M: geleidelijk aan vonden we meer woorden terug

J: deurbel

M: handschoen

J: snijplank

M: heel onbruikbare woorden

J: af en toe vonden we ook nuttige woorden

M: danku

J: wie

M: kom

J: auw

M: enzovoort

J: soms vonden we een woord terug
dat we al zo lang niet meer gebruikt hadden
waarvan we niet meer wisten wat het betekende

M: vliegtuig bijvoorbeeld
wij wisten niet meer wat het woord vliegtuig betekende

J: we gebruikten de woorden die we terugvonden
en waarvan we niet meer wisten wat ze betekenden
voor dingen waarvan we de woorden nog niet hadden teruggevonden

M: het woord vliegtuig bijvoorbeeld
werd gebruikt als we het voorwerp bedoelden
waarmee je naar elkaar telefoneert

J: toen we het woord telefoon terugvonden
gingen we dat gebruiken
voor de gebouwen waarin we woonden

M: toen we het woord huis terugvonden
gingen we zo het voorwerp noemen
waarin we eten klaarmaakten

J: enzovoort enzovoort enzovoort

M: tot alles helemaal in de war was

J: de ruzies werden wel gevarieerder

demonstratie: een ruzie waarbij de woorden strijkplank, ja, vliegtuig, telefoon, huis en kookpot als scheldwoorden gebruikt worden

M: in het koor konden ze wat meer tekst gebruiken

demonstratie: het koor zingt "deurbel strijkplank ja ja kookpot handschoen strijkplank nee misschien"

7. _____

M: maar er was dus iets
iets dat ik wou zeggen
toen die ene dag

J: tegen mij

M: tegen een jongen

J: ik was de jongen

M: ja
hij was de jongen
ik was het meisje

J: zij wou iets zeggen

M: tegen hem

J: zeg het dan

M: het ging niet

J: waarom niet

M: omdat ik het niet kon zeggen

J: waarom niet

M: omdat het niet ging

J: ze wou iets zeggen
het ging niet

M: dus wachtte ik
tot de woorden terug zouden komen
de juiste woorden kwamen niet

J: er kwamen wel woorden

M: maar die waren niet goed
ik kon toch moeilijk verfpot zeggen

J: verfpot
o bedankt
verfpot

M: of telefoon

J: telefoon
huis ja nee kookpot misschien

M: dus ik moest wachten
wachten tot de juiste woorden gevonden zouden worden
het wachten duurde lang

lange ongemakkelijke stilte

M: het wachten duurde heel lang

lange ongemakkelijke stilte

M: toen was ik het beu
ik schraapte al mijn moed bij elkaar
ik ging opnieuw naar hem toe
hoopte dat de woorden dan vanzelf terug zouden komen

staan tegenover elkaar. stilte

M: ik wachtte op de woorden

stilte

M: geen enkel woord kwam

stilte

M: ik stond daar
keek naar hem
vond geen enkel woord
behalve strijkplank
maar dat was te cliché

lange stilte, poging tot spreken, het lukt niet

8. _____

M: daar werd ik zo verdrietig van
dat ik in een verdrietput viel
dat was erg
heel erg
maar toen ik op de bodem lag
werd het nog erger
ik lag daar
op de bodem van de verdrietput
ik had geen woorden om hulp te roepen
want het woord "help" was nog niet gevonden
ik werd bang
ik dacht dat ik voor altijd
in de verdrietput zou moeten blijven

J: ik begon woorden te zoeken
om haar te helpen
ik vond het woord "bloemkool"
en gooide het in de put

M: (*roept om hulp*) BLOEMKOOL
BLOEMKOOL
BLOEMKOOL
"bloemkool" hielp niet
ik bleef in de put

J: daarna vond ik
"wekker"
"hangmat"
"regenpijp"
en "typmachine"
en gooide al die woorden in de put

M: het waren allemaal heel mooie woorden
maar niet het woord dat ik nodig had
dus bleef ik in de put

J: na lang zoeken vond ik het woord "help"
het lag onderaan in een grote stapel
waarin ik ook de woorden "frietketel" en "verkeerslicht" terugvond
ik gooide "help" in de put

M: HELP
HELP
HELP
toen heeft hij me uit de put geholpen

J: met een ladder
die ik ook ergens in die stapel gevonden had

M: ik bedankte de jongen

met het eerste woord dat ik zelf teruggevonden had
“pannenkoek”
vreemd genoeg leek hij het te begrijpen

J: berggeit

M: bloempot rozenstruik aquarium

J: notenkraker flamingo

M: kersenpitten waterval

J: koffiekopje appelboom sinaasappel appelsien

M: we hadden lange gesprekken
de jongen en ik

J: de woorden vielen na lange tijd weer op hun plaats

M: we hadden lange gesprekken met elkaar
de jongen en ik
soms met de juiste woorden
op de juiste plaats
soms met de verkeerde woorden
maar we begrepen elkaar
wat heel bijzonder is
er zijn maar weinig mensen
die elkaar met de verkeerde woorden
toch begrijpen

J: in het dorp
werd alles weer normaal
het koor zong
de meeste woorden die ze zongen klopten
alleen af en toe zongen ze nog eens iets raars

het koor zingt
einde

epiloog

J: zeg nu eens
wat wou je mij nu eigenlijk zeggen

M: het is niet zo belangrijk

J: zeg het toch maar

M: dennenboom

J: dennenboom

M: ja
dennenboom

J: dennenboom
dat was wat je mij wou vertellen

M: ongeveer
nee
misschien

J: ik geloof er niets van

M: ik bedoel
eigenlijk
zou ik willen zeggen
dat
dat
als jij een boom was
dan
nee
nee
dat bedoel ik niet
als ik een boom was
nee
als wij twee bomen zouden zijn
dan zou ik willen
dat
dat
we naast elkaar zouden staan
in het bos
en dat
nee
dat is het ook niet
ik wil gewoon zeggen
dat ik
dat jij
dat wij
wij twee
dat

dat
dat
ik bedoel
och
laat ook maar